

TERVEZET!

A belügyminiszter

.../2016. (... ..)

BM rendelete

a Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ és az utasadat szolgáltatója közötti kapcsolattartás, valamint az adatátadás módjának szabályozásáról

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 78. § (1b) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 21. § 21. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

1. §

E rendelet alkalmazásában

- a) HU PNR rendszer:* nemzeti utasadat-információs rendszer;
- b) utasadat:* a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) 27/B. § (1) és (3) bekezdésében, valamint 27/C. § (1) bekezdésében meghatározott adat;
- c) az utasadat szolgáltatója:* a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Nbtv.) 74. § *m)* pontjában meghatározott személyszállítást végző légitfuvarozó.

2. Az adatszolgáltatás módja és a kapcsolattartás

2. §

(1) Az utasadat szolgáltatója a rendelkezésére álló utasadatokat az utasadat-információs tevékenységhez kapcsolódó feladatellátás érdekében – a (2) bekezdésben meghatározott módon – két alkalommal köteles továbbítani a Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ (a továbbiakban: TIBEK) részére.

(2) Az (1) bekezdés szerinti adattovábbítási kötelezettséget

- a)* első alkalommal a járat tervezett indulási ideje előtt tizenkét órával, valamint
- b)* második alkalommal az utasfelvételi eljárás befejezését követően, a légi jármű felszállása után haladéktalanul – az első alkalommal elküldött adatokhoz képest történt változásokkal együtt – kell teljesíteni.

3. §

(1) A 2. § szerinti adattovábbítást az utasadat szolgáltatója a TIBEK által meghatározott elektronikus formátumban és módon hajtja végre.

(2) Az utasadat szolgáltatójának csatlakozása az utasadat-információs rendszerhez akkor valósul meg, ha az adatszolgáltató a TIBEK által meghatározott tesztelési folyamatok elvégzését követően üzemszerűen csatlakozik a HU PNR rendszerhez, a rendszer a csatlakozást hitelesíti, és az adattovábbítás a TIBEK által meghatározott formátumban és protokoll szerint működik.

(3) Az egyes adatszolgáltatások idejének, módjának és formájának meg kell felelnie az utasadat-információs rendszer követelményeinek.

4. §

(1) Az utasadat szolgáltatója a kapcsolattartásért felelős személyt jelöl ki, akinek kilétéről és elérhetőségeiről haladéktalanul tájékoztatja a TIBEK-et.

(2) A kapcsolattartásért felelős személynek a nap 24 órájában elérhetőnek kell lennie azzal, hogy akadályoztatása esetén az utasadat szolgáltatója gondoskodik a helyettesítésről.

3. Adattovábbítási incidensek kezelése

5. §

(1) Ha az utasadat szolgáltatója az adatszolgáltatásban hibát észlel, azonnal értesíti a TIBEK-et, és ezzel egyidejűleg intézkedik a hibák kijavítása, valamint a kijavított adatok újraküldése iránt.

(2) Ha az adatszolgáltatásban a TIBEK észlel hibát, erről soron kívül értesíti az utasadat szolgáltatóját, amely a TIBEK által megküldött jelzéstől számított egy órán belül köteles gondoskodni a hiba elhárításáról, valamint a kijavított adatok újraküldéséről.

(3) Ha az elektronikus adatkapcsolat bármely okból elérhetetlenné válik, az adattovábbítást alternatív módon – elsősorban elektronikus úton (elektronikus levélben, digitális adathordozón, faxon vagy telefonon) – kell végrehajtani. A helyi adatbázisban tárolt utasadatokat a hiba elhárulását követően haladéktalanul továbbítani kell a TIBEK részére.

4. Eljárás a légi járművet érintő rendkívüli esemény esetén

6. §

Ha schengeni határátlépési államon kívülről érkező vagy oda induló, magyarországi cél- vagy tranzitállomással nem rendelkező – az adatszolgáltatás szempontjából az Lt. hatálya alá tartozó – légi jármű előre nem tervezett módon Magyarország területén leszáll és az utas Magyarország területére belép, az utasadatokat az utasadat szolgáltatója a legrövidebb időn belül köteles megküldeni a TIBEK részére.

7. §

Ha az adatszolgáltatási kötelezettség elektronikus úton az adatkapcsolat hiánya folytán nem teljesíthető, az adattovábbítást alternatív módon – elsősorban elektronikus úton (elektronikus levélben, digitális adathordozón, faxon vagy telefonon) – kell végrehajtani.

8. §

Az adatszolgáltatás rendkívüli esemény bekövetkeztekor is csak az olyan légi jármű által szállított utasok vonatkozásában és csak olyan adatok körére valósulhat meg, amelyre nézve a törvényi kötelezettség fennáll.

5. Záró rendelkezések

9. §

Ez a rendelet a terrorizmus elleni fellépéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi ... törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

INDOKOLÁS

A terrorizmus elleni fellépéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi ... törvényben (a továbbiakban: Módtv.) foglalt jogszabály-módosítások a légitársaságok által továbbított utas-nyilvántartási adatok kezelését, valamint elemzését és értékelését a továbbiakban az e feladatokat korábban ellátó Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ jogutódjaként létrejött Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ (TIBEK) feladatává teszik, összhangban az irányadó uniós adatvédelmi előírásokkal. A hazánk területére érkező vagy onnan induló EU külső légi járatok utasadatainak kezelése az adatvédelmi előírások alkalmazása mellett eredményesebbé teszi az együttműködő szervek megelőző-, felderítő-, illetve nyomozótevékenységét.

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 78. §-ának új (1b) bekezdéseként a Módtv. hatálybalépése nyomán a törvénybe beépült felhatalmazás a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős belügyminisztert jogosítja fel a TIBEK és az utasadat szolgáltatója közti kapcsolattartás és az adatátadás módjának a rendeleti úton történő szabályozására: az ennek nyomán történő szabályalkotás a terrorizmussal és a szervezett bűnözéssel összefüggő bűncselekmények felderítése és nyomozása, illetve a nemzetbiztonságot veszélyeztető törekvések és tevékenységek elhárítását célzó intézkedések elősegítése céljából a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvényben (a továbbiakban: Lt.) részletesen nem szabályozott, azonban a PNR-rendszer működése szempontjából lényeges üzemeltetési kérdések pontos és részletes szabályozását szolgálja.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A szabályozás értelmében az utasadatok szolgáltatására a kereskedelmi légitfuvarozásban résztvevő, Magyarországon engedéllyel működő légitársaságok kötelezettek. Az utasadat szolgáltatására vonatkozó kötelezettség a kereskedelmi légitfuvarozó fedélzeti személyzetének utasadatára nem terjed ki.

A 2. §-hoz

A kétszeri adatszolgáltatási kötelezettség a 2016. május 24-től hatályos EU direktíva szerint módosult. A második adatküldés nem az utas-felvételi eljárást követően történik meg, hanem a gép felszállását követően, amikor már az utasok ki- és beszállása nem lehetséges. A kétszeri adatszolgáltatás célja egyrészt az utas-adatkör hiányzó adatokkal történő kiegészítése, másrészt az esetlegesen hibás adatok javítása.

A 3. §-hoz

Az utasadatok a HU PNR rendszerbe elektronikus formában kerülnek betöltésre, míg az adattovábbítást a TIBEK által meghatározott módon – az iparági szabvány szerinti fájlformátum használata mellett – kell hajtja végre.

A 4. § -hoz

Az utasadat szolgáltatója köteles kijelölni TIBEK-kel történő kapcsolattartásért felelős személyt, akinek kilétéről és elérhetőségeiről haladéktalanul tájékoztatni köteles a hatóságot. Tekintettel arra, hogy a légi járatok a nap 24 órájában indulnak és érkeznek, így a HU PNR rendszert felügyelő operátorok is 24 órás szolgálatot látnak el: a kapcsolattartásért felelős személy akadályoztatása esetén a helyettesítéséről az utasadat szolgáltatója köteles gondoskodni.

Az 5. §-hoz

Az utasadat szolgáltatója és a TIBEK kölcsönösen felelősek a hibák detektálása, illetve jelzése területén.

Abban az esetben, ha az adatküldés technikai hibára visszavezethető, objektív okokból nem kerülhet sor, az adattovábbítási kötelezettségnek a jogszabályban előírt alternatív módokon kell eleget tenni, amely adattovábbítást a későbbiekben egy ismételt, szerveren keresztüli adatküldésnek kell követnie.

Az adatküldési hiba javítására a légitársaság kötelezhető azzal, hogy az értelmezhetetlen vagy hibás, illetve a rendszer által feldolgozhatatlan adatok továbbítása úgyszintén az adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztásának minősül.

A 6-8. §-hoz

Amennyiben a schengeni határátlépési államon kívülről érkező vagy oda induló, magyarországi cél- vagy tranzitállomással nem rendelkező légi járműnek kényszerleszállást kell végrehajtania Magyarország területén, az Lt. hatálya alá tartozó, illetékes légifuvarozó haladéktalanul köteles megküldeni a TIBEK részére az utasadatokat, még abban az esetben is, ha nem rendelkezik kiépített kapcsolattal a HU PNR rendszerrel.

A 9. §-hoz

A szabályozás hatálybalépésének időpontja a terrorizmus elleni fellépéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi ... törvény hatálybalépésének időpontjához igazodik.